

## El Comitè de les Regions, un pas endavant a Europa

No hi a cap força política o social, seriosa i amb visió de futur, que no es declare europeïsta, i ho siga de debò. La qual cosa no significa que no hi haja diferències sobre quina Europa volem i amb quina perspectiva treballem. Potser els esdeveniments ocorreguts després que el Tractat de la Unió Europea fóra signat el 7 de febrer de 1992 a la ciutat neerlandesa de Maastricht provocaren una fugida cap endavant que no va possibilitar un debat serè i una reflexió pregona. Em referesc al no del referèndum danès, a l'ajustada victòria del sí en el referèndum francès, a les dificultats per a la ratificació britànica (que a hores d'ara encara no s'ha produït), i també a les fluctuacions monetàries que sumiren en la perplexitat els europeus esperançats en un futur equilibrat.

Un dels aspectes més nou i engrescador, encara que no exempt de dificultats i limitacions, ha estat el reconeixement, per primera vegada a nivell normatiu, del fet regional. El Tractat de la Unió Europea, en els seus articles 198A a 198C, crea un Comitè de les Regions, encara que només amb caràcter consultiu. Fins aquests moments, l'Europa comunitària, des de la seua constitució en el Tractat de Roma, no contenia cap referència a la realitat de les regions.

Segons el defineixen els estatuts de l'Assemblea de les Regions d'Europa (ARE), presidida per Jordi Pujol, el terme regió o regions fa referència a



“entitats polítiques de nivell immediat inferior al de l'estat, dotades de determinades competències exercides per un govern, el qual a la vegada és responsable davant una assemblea elegida democràticament”.

La Constitució democràtica de 1978, en el seu Títol vuitè, estableix l'estat de les autonomies, és a dir, de les regions i nacionalitats. Països com Bèlgica, Holanda, Luxemburg i Alemanya són partidaris d'aprofundir el fet regional com element constitutiu de la nova Europa. I en països on els successius governs han estat poc proclius a aquest fet, com ara França, forces polítiques com els ecologistes en són partidàries. També països amb els quals s'han encetat negociacions, després de la cimera d'Edimburg, per a la seua integració tenen una estructura regional, com Suècia. O, si volem, podem citar països de l'ex-Europa de l'Est, com Romania. Les declaracions de Petre Roman, ex-primer ministre d'aquest país, arran de la seua estada al País Valencià, mostren com també allà es treballa per la descentralització i la territorialització de la seua política “interna”.

Malgrat l'heterogeneïtat dels diferents models regionals, cal un reforçament del paper de les regions dins el funcionament de la CE, com una de les fórmules per democratitzar-la i fer-la més pròxima als ciutadans. Perquè les regions han estat, i ho continuen estant, instruments de potenciació de de-

terminades àrees amb l'objectiu de promoure un creixement que tendira a l'equilibri territorial. A més a més, han servit per refermar la identitat col·lectiva dels individus en el mateix fet regional. I aquestes dues funcions han de continuar desenvolupant les regions en la construcció de la nova Europa.

Ens trobem, per tant, davant d'un fenomen enriquidor de la pluralitat de camins que ens ha de portar a una mateixa meta: la llibertat dels pobles i l'autorealització dels individus com a persones solidàries.

Fa uns mesos, Bjorn Engholm, líder socialdemòcrata alemany i president del land de Schleswing-Holstein, declarava que "l'estat-nacional perd cada vegada més importància. Es força petit per als grans problemes i força gran per als petits problemes. Deu transferir competències en dues direccions: cap a la CE i cap a les regions".

Més recentment, Joan Vallvé, Comissionat per a actuacions exteriors de la Generalitat de Catalunya, es manifestava en el mateix sentit: "Els estats, al temps que són entitats força petites per a solucionar problemes a escala continental, tampoc posseeixen l'agilitat necessària per resoldre molts dels problemes que afecten la societat".

Estem, per tant, davant de dos processos que, lluny de ser contradictoris, es complementen. Per una banda, la integració en un nou ens suprastatal i, per l'altra, la cessió d'una part de les seues competències a entitats políticament més petites i, en conseqüència, més pròximes als administrats, en la línia del principi de subsidiarietat.

No obstant això, la creació del Comitè de les Regions comporta una confusió, ja que s'hi barregen regions i entitats locals. A més a més, hi ha l'intent que les entitats locals de segon grau, com ara les províncies, comarques o àrees metropolitanes, integren també el Comitè. No tots els estats de l'Europa comunitària estan regionalitzats, i és per això que l'article 198A del Tractat de la Unió Europea estableix que el Comitè estarà compost "per representants dels ens regionals i locals". Cal, per tant, buscar un nou encaix per al paper que les ciutats han de desenvolupar en el nou mil·lenni. Establir una lluita per la presència dels ens locals, en el Comitè de les Regions seria devaluar-lo i frustrar les esperances que les identitats col·lectives regionals hem dipositat en la finestra que Maastricht ens ha obert.

Vicent Monroig Climent  
Secretari d'Organització  
d'Unitat del Poble Valencià

## Fejocistes i feixistes

**L**a alçament militar de 1936 va deixar un buit de poder i va desencadenar un esclat revolucionari i de violència al carrer. I, com tantes vegades, van pagar justos per pecadors. Un dels exemples més clars d'aquesta injustícia fou el de 280 membres de la Federació de Joves Cristians de Catalunya, immolats en aquell període. Josep Benet ha escrit que "foren assassinats exclusivament perquè eren coneguts com a catòlics". El 1931, fundada pel clergue Albert Bonet i Margat, havia nascut l'esmentada Federació que va arribar a tenir més de quinze mil membres (comptant-hi els nois de dotze-catorze anys) i que responia a un catolicisme d'avançada, allunyat de Madrid i que prenia com a model la JOC de Bèlgica. Però la violència de 1936 no feia distincions subtils i per això s'ha dit que certs analfabets de la FAI confonien *fejocistes*, tal com eren anomenats col·loquialment els membres de la federació, amb "feixistes" o almenys, en alguns casos, aquesta confusió els va servir d'excusa.

La majoria eren nois, entre vint i trenta anys, de famílies modestes, tot i que hi havia alguns fills de propietaris conservadors. Però el lema de tots eren els dos versos de l'himne de la Federació, escrit per Joaquim Ruyra: "Som catalans i cristians, que és com ser herois dues vegades".

Com va dir Josep Bagunà el dia que es va presentar el *Martirologi de la Federació de Joves Cristians de Catalunya* (La Formiga d'Or. Barcelona, 1992), aquells joves no van morir "por Dios y por España", com el franquisme presentava sempre l'actitud de les víctimes de la zona republicana. Aleshores es va alçar un carí per replicar-lo. Després algú va recordar que el 1940 la Federació havia estat prohibida pel règim i també per l'església espanyola d'ocupació, representada en el bisbe-administrador apostòlic Miguel de los Santos Díaz-Gómara, que en alguns actes alçava el braç en alto.

Des del 1939 els antics *fejocistes* havien anat arrebegant notícies sobre les víctimes de la Federació per preparar el martirologi. I aviat van descobrir que en el centenar de pobles on hi havia hagut morts, els assassins, generalment, triaven el cap de la colla. La recerca es va anar complementant, però els antics membres de la federació es van adonar que no es podria publicar el llibre mentre imperés el franquisme perquè el règim l'aprofitaria deshonestament. Tanmateix en aquests vuit anys darrers s'ha intensificat la recerca i finalment s'ha pogut publicar un volum de prop de cinc-cents planes, amb detalls esgarrifosos de com alguns foren torturats o mutilats.

Aquest "martirologi" s'afegeix als ja editats i que -llevat el de Tortosa, que no acaba de sortir- recullen la xifra de 2.441 clergues, religiosos i religioses assassinats en l'esclat d'odi de la guerra civil. Sobre aquesta qüestió tornem a citar Josep Benet, precisament antic "fejocista": "La persecució contra l'església fou total. Despietada i indiscriminada (...). Fou molt més que una expressió de l'anticlericalisme tradicional. Fou un intent d'alguns moviments polític-socials i d'algunes persones d'acabar amb l'existència del Catolicisme a Catalunya. A la premsa de l'època es troba l'abundant documentació que demostra la veritat d'aquesta afirmació (...). Tanmateix ni l'església catalana ni els seus membres no havien intervingut en la preparació de l'alçament militar ni en la realització d'aquest".

Al cap de més de cinquanta anys, els nous documents, testimonis o estudis sobre la guerra ens ajuden a obtenir una visió més clara i desapassionada d'aquell període, però encara, vergonyosament, no disposem d'una obra panoràmica sobre la història de la guerra civil a Catalunya.

Albert Manent  
Escriptor i historiador